

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/11/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4114227397
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Szombathová-Poláková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4114227397.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovvej a členiek senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a JUDr. Kataríny Marčekovej v právnej veci žalobcov: 1. N. D., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. XXXX/XX, H., 2. Z. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. XXX/XX, T., obaja zastúpení STOKLASA & STOKLASOVÁ s. r. o., so sídlom advokátskej kancelárie Farská 25, Nitra, IČO: 36 856 282 proti žalovaným: 1. V. N. Y., bytom Z. XX, T., 2. Z. I., bytom D. XXX/XX, T., 3. V. Y., bytom N. X/X, T., 4. I. U., bytom I. XXX/XX, T., 5. V. D., rodená H., bytom na neznámom mieste, zastúpená Slovenským pozemkovým fondom, Búdková cesta 36, Bratislava, 6. neznámi dedičia po H. I., zomrelej XX. XX. XXXX, naposledy bytom K. XX, zastúpenej Slovenským pozemkovým fondom, Búdková cesta 36, Bratislava, o určenie vlastníctva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalovaného v 1. rade proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 29. júna 2016 č. k. 10C/201/2014-101 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku III., týkajúcom sa určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a vo výroku o trovách konania **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie konanie voči žalovanému v 5. rade (C. D.) zastavil a do konania na strane žalovaných pribral V. D.. Ďalším výrokom určil, že N. D., r. č. XXXXXX/XXX, zomrelý XX. XX. XXXX a Z. D., rod. S., r. č. XXXXX/XXX, zomrelá XX. XX. XXXX boli ku dňu smrti bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností v kat. úz. K., pozemkov registra "C", parc. č. 398/2 zastavané plochy a nádvoria o výmere 115 m², parc. č. 398/1 zastavané plochy a nádvoria o výmere 472 m², parc. č. 397/4 orná pôda o výmere 287 m², parc. č. 397/3 záhrada o výmere 604 m² a parc. č. 397/1 záhrada o výmere 240 m² tak, ako sú tieto vyznačené na geometrickom pláne číslo 78/2012 vyhotovenom Ing. Vladimírom Raškovičom, ktorý tvorí nedeliteľnú súčasť rozsudku. O trovách konania rozhodol tak, že žalobcom v 1. a 2. rade náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ustanoveniami § 80 písm. c/ OSP, § 111 ods. 1, § 112, § 116 ods. 1 Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb., § 135a Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Z. z. v znení účinnom od 01. 04. 1983. Uviedol, že žalobcovia sa žalobou doručenou súdu 19. 09. 2014, zmenenou uznesením súdu č. k. 10C/201/2014-64 z 22. 02. 2016 domáhali určenia, že N. D. a Z. D. boli ku dňu smrti bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat. úz. K., a to parcely registra "C" parc. č. 398/2 zastavané plochy a nádvoria o výmere 115 m², parc. č. 398/1 zastavané plochy a nádvoria o výmere 472 m², parc. č. 397/4 orná pôda o výmere 387 m², parc. č. 397/3 záhrada o výmere 604 m² a parc. č. 397/1 záhrada o výmere 240 m², ktoré vznikli geometrickým plánom č. 78/2012 s odôvodnením, že predmetné nehnuteľnosti nadobudli kúpnyimi zmluvami od N. a I. Y., od R. (V.) D. a R. D., postavili si na nich dom a v uvedenom rozsahu ich dobromyseľne užívali počas celej vydržacej doby podľa § 134 Občianskeho zákonníka, pričom v užívaní ďalej pokračovali ich právni nástupcovia a neboli nikým rušení. Predmetom konania je určenie vlastníckeho práva vydržaním, a preto boli žalobcovia povinní preukázať splnenie všetkých zákonných podmienok - spôsobilý predmet vydržania, oprávnenosť držby a dobromyseľnosť držiteľa po zákonom stanovenú dobu 10 rokov, počas ktorej musí mať držiteľ vec nepretržite v držbe, do ktorej

sa započítava aj doba, po ktorú mal vec v oprávnenej držbe právny predchodca. V konaní mal súd za preukázané, že právni predchodcovia žalobcov a aj žalobcovia, ktorí sú ich právni nástupcovia, splnili všetky podmienky pre nadobudnutie vlastníckeho práva k sporným pozemkom vydržaním. V konaní bolo nesporne preukázané, že pozemky, ktoré sú spôsobilým predmetom vydržania v celom rozsahu užívali po viac než 10 rokov (od roku 1962 doposiaľ) v dobrej viere, že sú ich vlastníckmi a to na základe troch kúpnych zmlúv, postavili si na nich svoj rodinný dom a oplotili ich v rozsahu, v akom ich nadobudli, ktorý korešponduje s aktuálnym oplotením, pričom ich nikto a to ani právni predchodcovia žalovaného 1. v užívaní pozemkov a to ani v časti nerušili, rešpektovali tento faktický stav ako stav právny, naďalej udržiavali vzájomné priateľské vzťahy a navzájom sa o sebe pozitívne vyjadrovali, pričom niektorí vlastníci si ani neboli vedomí svojho vlastníckeho práva, ktoré nadobudli dedením po svojich právnych predchodcoch. Z celého vykonaného dokazovania nemal súd za preukázanú dôvodnosť tvrdení žalovaného 1., ktorý jediný mal námietky k usporiadaniu vlastníckeho práva žalobcov s argumentáciou, že sporné pozemky nadobudol dedením a to z toho dôvodu, že predmetnom dedičstve sa stali práve preto, že kúpna zmluva nebola zapísaná do pozemkovej knihy, a tak bol jeho právny predchodca naďalej evidovaný ako vlastníck nehnuteľnosti. Z obsahu zmluvy okrem toho vyplýva, že kúpna cena bola vyplatená v hotovosti, z čoho súd nemal za preukázanú ďalšiu námietku, že nedošlo k naplneniu dohody medzi právny predchodcami účastníkov konania ani v tomto smere, tak ako tvrdil žalovaný v 1. rade. Pretože však 10-ročná vydržacia doba právnych predchodcov žalobcov neuplynula do 31. 03. 1964, kedy nadobudol platnosť nový Občiansky zákonník č. 40/1964 Zb., ktorý vydržanie spočiatku neupravoval a do právneho poriadku bolo reaktivované až novelou č. 131/1982 Zb. s účinnosťou od 01. 04. 1983 (§ 135a OZ) s tým, že do plynutia vydržacej doby sa započítavala aj držba vykonávaná pred 01. 04. 1983, tak právni predchodcovia žalobcov nadobudli vlastníck právo rok po uplynutí účinnosti zákona č. 131/1982 Z. z., t.j. 01. 04. 1984 podľa § 507a ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Z uvedených dôvodov súd žalobe vyhovel v celom rozsahu a určil, že právni predchodcovia žalobcov boli ku dňu svojej smrti bezpodielovými spoluvlastníkmi sporných nehnuteľností. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 OSP tak, že úspešným žalobcom náhradu trov konania nepriznal, pretože si ju neuplatnili s odôvodnením, že žalovaní súdny spor nezavinili.

2. Proti tomuto rozhodnutiu, v časti určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný v 1. rade, udávajúc, že je vlastníckom parciel 396/1 a 396/2, ktoré zdedil po svojom otcovi N. Y., keď mal za to, že dohoda uzavretá dňa 24. 04. 1962 medzi jeho starým otcom N. Y. a otcom žalobcov N. D. nebola nikdy zrealizovaná, ani notársky potvrdená. Okresný súd Nitra neakceptoval, že je jediným vlastníckom parciel 396/1 a 396/2 s odvolaním sa na dobromyseľnosť a tiež na to, že žalobcovia pozemok užívali viac ako desať rokov. Ďalej uviedol, že jednou z obligatórnych podmienok vydržania je subjekt spôsobilý právo vydržať, pričom subjekty, o ktorých súd rozhodoval, neexistujú, nakoľko došlo k ich úmrtiu. Minimálne zo strany žalobcov nemôže byť ani zmienka o dobromyseľnosti s poukazom na skutočnosť, že dedičské konanie po právnych predchodcoch žalobcov prebehlo v roku 2005 a žalobcovia boli priebehom dedičského konania oboznámení so skutočnosťou, že žalobcom dotknuté nehnuteľnosti v jeho vlastníctve im nepatria. Právni predchodcovia žalobcov museli vedieť o tom, že nie sú vlastníckmi nehnuteľnosti, nakoľko si nespĺnili svoju zmluvnú povinnosť, a to: „ akonáhle bude mať odpredávateľ vyrovnané NP, prevedú zmluvu pred Notárskym úradom v Nitre, kde i pozemok si kupiteľ riadne prevedie do svojho vlastníctva“, a teda právni predchodcovia žalobcov sa nikdy nestali vlastníckmi dotknutých nehnuteľností, čím je ich dobromyseľnosť bez pochybností vyvrátená. Súd prvej inštancie mal dobromyseľnosť právnych predchodcov žalobcov ako jednoznačne preukázanú, pričom táto nebola osvedčená žiadnymi dokumentmi, a to najmä dokladmi o úhradách daní za predmetné pozemky a inými dôkaznými prostriedkami. Je preto zrejmé, že žalobcovia neunesli dôkazné bremeno v prebiehajúcom konaní. Mal za to, že uvedenými nedostatkami sú naplnené odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 písm. e/ a f/ CSP, ako i odvolacie dôvody § 365 ods. 1 písm. d/ a h/ CSP, nakoľko súd vec nesprávne právne posúdil, keď skúmal v konaní dobromyseľnosť žalobcov, čo s predmetom konania nemalo a nemá žiadnu súvislosť. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie alebo napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu voči nemu zamietne.

3. Žalobcovia v 1. a 2. rade v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného v 1. rade poukázali na dobromyseľnosť ich právnych predchodcov, ktorí boli oprávnení držiteľia predmetných nehnuteľností a súčasne bolo preukázané, že nehnuteľnosti užívali ako vlastníci v dobrej viere so zreteľom ku všetkým okolnostiam. Z tých nehnuteľností riadne platili dane. Pri posudzovaní tejto otázky vzal súd správne do úvahy, že ako držiteľia pozemkov pri bežnej opatrnosti, ktorú možno vzhľadom k okolnostiam a

povahe prípadu od nich vyžalovať, nemali dôvod mať po celú vydržaciú dobu dôvodné pochybnosti o tom, že im vec patrí. Pochopiteľne, nebolo možné prejednať tieto nehnuteľnosti ako dedičstvo po ich právnych predchodcoch práve z dôvodu, že ich vlastníctvo nebolo riadne usporiadané. Súd bol povinný a skutočne skúmal práve ako podmienku nadobudnutia vlastníctva vydržaním dobrú vieru ich právnych predchodcov, t.j. dobromyseľnosť ich držby, ktorá nebola v konaní sporná. Navrhli napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie v jeho napadnutom výroku týkajúcom sa určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a konania, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia odvolacieho pojednávania dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o určení vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Podanou žalobou, doručenou súdu prvej inštancie dňa 19. 09. 2014, po jej zmene na základe podania žalobcov zo dňa 05. 11. 2015 sa žalobcovia v 1. a 2. rade domáhali určenia, že N. D., r. č. XXXXXX/XXX, zom. XX. XX. XXXX a Z. D., rod. S., r. č. XXXXX/XXX, zom. XX. XX. XXXX boli ku dňu smrti bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat. úz. K., a to parcely registra "C" parc. č. 398/2 zastavané plochy a nádvoria o výmere 115 m², parc. č. 398/1 zastavané plochy a nádvoria o výmere 472 m², parc. č. 397/4 orná pôda o výmere 387 m², parc. č. 397/3 záhrada o výmere 604 m² a parc. č. 397/1 záhrada o výmere 240 m² tak, ako sú tieto vyznačené v Geometrickom pláne č. 78/2012 vyhotovenom Ing. Vladimírom Raškovičom, ktorý geometrický plán bude tvoriť nedeliteľnú súčasť rozsudku. Z odôvodnenia podanej žaloby vyplýva, že žalobcovia sú právnymi nástupcami N. D., zom. XX. XX. XXXX a Z. D., zom. XX. XX. XXXX, ktorí boli ich rodičmi. Menovaní v roku 1962 postavili v obci Golianovo rodinný dom súp. č. XX, ktorý sa podľa súčasného zamerania geometrickým plánom č. 78/2012 GOK Ing. Raškoviča nachádza na novovytvorenej parcele č. 398/2, vzniknutej z pozemkov registra E parc. č. 396/1, parc. č. 397/1, parc. č. 398. Príslušené pozemky k domu sú novovytvorené parcely č. 398/1, 397/3 a 397/4, vzniknuté z rovnakých pozemkov registra E, ako parc. č. 397/1. Dohodou z 24. 04. 1962 kúpil N. D. časť pozemku k stavbe domu od N. a I. Y. o výmere 360 m², dohoda však nebola spôsobilá k zápisu do pozemkovej knihy, založila však dobromyseľnosť držby k časti pozemkov, ktoré sú t. č. zapísané v EKN parc. č. 396/1 a 396/2 na LV č. XXXX na mene žalovaného v 1. rade. Ďalšou kúpou kupovali rodičia žalobcov nehnuteľnosti od R. D., rod. H., resp. R. D. a iných vlastníkov, o čom svedčí privolenie k prevodu a zápis v pozemkovej knihe vo vložke č. 128, vložke č. 827. Žalobcovia ďalej uviedli, že v dôsledku dedičských rozhodnutí po rodičoch sú zapísaní ako vlastníci EKN parc. č. 398/2 a 398/201 v LV č. XXXX a domu súp. č. XX na parc. č. 398 na LV č. XXXX. Nevysporiadaná zostala časť pozemkov EKN parc. č. 396/1 a 396/2 zapísaných na LV č. XXXX na žalovaného v 1. rade, EKN parc. č. 397/2 zapísaná na LV č. XXXX na žalovaných v 2., 3. a 4. rade, EKN parc. č. 397/1 je zapísaná na LV č. XXXX na V. D., rod. H.. EKN parc. č. 397/2 je na LV č. XXXX tiež vedená ako vlastníctvo H. I., ktorá zomrela XX. XX. XXXX, ktorej dedičia sú neznámi. Na základe perfektných a neperfektných zmlúv a dohôd vstúpili rodičia žalobcov do dobromyseľnej držby nehnuteľností, ktoré sú t. č. zamerané ako pozemky reg. C parc. č. 398/2 zastavané plochy a nádvoria o výmere 115 m², parc. č. 398/1 zastavané plochy a nádvoria o výmere 472 m², parc. č. 397/4 orná pôda o výmere 287 m², parc. č. 397/3 záhrada o výmere 604 m² a parc. č. 397/1 záhrada o výmere 240 m², v dobrej viere, v celosti a nerušene ich užívali od r. 1962 do svojej smrti v roku 2005 a po tejto dobe v dobromyseľnej držbe pokračovali žalobcovia.

6. Podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

7. Podľa § 470 ods. 2 prvej vety CSP právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

8. Počnúc od 01. 07. 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ktorý zrušil dovtedy platný zákon č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov Občiansky súdny poriadok. Keďže v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia § 470 ods. 1 CSP platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (ak nie je ustanovené inak), je potrebné na danú právnu vec aplikovať právnu úpravu zákona č. 160/2015 Z. z.

9. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

10. Právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo strany na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky totiž vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/06); právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavnom a zákonom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z čl. 46 a nasl. Ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Jedným z týchto princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 Ústavy, čl. 6 ods. 1 Dohovoru) a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 132 a § 157 ods. 1 OSP, m. m. I. ÚS 243/07), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany sporu. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 220 ods. 2 CSP) musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda, inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Z práva na spravodlivé súdne konanie v tejto súvislosti vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, séria A, č. 254-B, s. 49, § 30). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 220 CSP.

11. Odvolací súd po preskúmaní rozhodnutia súdu prvej inštancie a konania, ktoré mu predchádzalo, zistil, že súd prvej inštancie v danej veci rozhodnutie neodôvodnil tak, aby zodpovedalo požiadavkám ustanovenia § 157 ods. OSP, teraz § 220 ods. 2 CSP.

12. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

13. Právo strany na riadne odôvodnenie rozhodnutia je jednoznačne takým procesným právom, ktoré mu je v civilnom konaní priznané za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Odôvodnenie rozsudku súdu musí mať náležitosti uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP (predtým § 157 ods. 2 OSP), musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozsudku. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyrovnávať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a ich myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozsudku je predovšetkým preukázať správnosť rozsudku; odôvodnenie musí byť súčasne preskúmateľné.

14. Z obsahu spisu v prejednávanej veci vyplýva, že stranou sporu, ktorá namietala dôvodnosť podanej žaloby žalobcov bol žalovaný v 1. rade, keď ostatní žalovaní proti podanej žalobe žalobcov v 1. a 2. rade nemali námietky. V priebehu konania žalovaný v 1. rade namietal spornosť Dohody z 24. 04. 1962, keď uviedol, že medzi účastníkmi zmluvy nedošlo k vyporiadaniu a k jej zavkladovaniu, teda podľa jeho udania nedošlo k naplneniu uzavretej dohody. Napriek tejto argumentácii žalovaného v 1. rade prezentovanej v priebehu konania, súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia uviedol len to, že nemal

preukázanú dôvodnosť tvrdení žalovaného v 1. rade, keď sporné pozemky sa stali predmetom dedičstva po jeho právnom predchodcovi práve preto, že kúpna zmluva nebola zapísaná do pozemkovej knihy. Táto skutkovo nesporná okolnosť konštatovaná súdom prvej inštancie však neposkytuje dostatočný právny záver na žalovaným v 1. rade prezentované argumentačné tvrdenia, súvisiace s posúdením naplnenia zákonných podmienok na nadobudnutie vlastníckeho práva právnych predchodcov žalobcov vydržaním. Pokiaľ žalovaný v 1. rade namietal spornosť uzavretej dohody z 24. 04. 1962, od ktorej žalobcovia odvodzujú dobromyseľnosť ich právnych predchodcov z hľadiska nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním, úlohou súdu prvej inštancie bolo v napadnutom rozhodnutí sa s touto jeho argumentáciou vysporiadať tak, aby závery súdu poskytli dostatočnú a presvedčivú odpoveď, ktorá by bola z hľadiska prejednávania podaného odvolania odvolacím súdom preskúmateľná. Bolo teda potrebné vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia s posúdením naplnenia všetkých zákonných podmienok nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním tak, ako to stanovovala právna norma účinná v čase, kedy právni predchodcovia vstúpili do držby nehnuteľností, čo bol Občiansky zákonník č. 141/1950 Zb., tak ako ho na danú vec správne aplikoval súd prvej inštancie.

15. K vyššie uvedenému odvolací súd ďalej udáva, že Občiansky zákonník č. 141/1950 v § 115 a § 116 (tzv. Stredný Občiansky zákonník) upravoval vydržanie takým spôsobom, že vlastnícke právo k nehnuteľnosti mohol nadobudnúť ten, kto ju držal oprávnene a nepretržite po dobu 10 rokov. Za oprávneného držiteľa sa považoval ten, kto so zreteľom na všetky okolnosti bol dobromyseľný v tom, že mu vec patrí, a to po celú vydržaciú dobu. Dobromyseľnosť sa vyžadovala už na začiatku držby, a teda nemohlo dôjsť k vydržaniu, ak užívateľ nehnuteľnosti vedel o tom, že nehnuteľnosť nadobudol bezprávne, prípadne, že sa jej zmocnil bez právneho dôvodu alebo vedel, že patrí inému, no nevrátil ju. Pri skutočnej držbe sa predpokladalo, že je v súlade s právom a poctivá, opak sa musel preukázať. V zmysle ustanovenia § 115 a § 116 ods. 1 v spojení s § 145 tzv. stredného Občianskeho zákonníka z roku 1950, vlastnícke právo vydržaním mohol nadobudnúť ten, kto oprávnene držal nehnuteľnú vec po dobu 10 rokov, vydržanie bolo vylúčené iba medzi manželmi a iba pri nescudziteľných veciach, ktoré boli v socialistickej vlastníctve a boli určené na to, aby ich tieto organizácie trvale užívali. Oprávneným držiteľom bol ten, kto bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí, v pochybnostiach sa predpokladalo, že držba je oprávnená. Vydaním Občianskeho zákonníka č. 141/1950 v pozemkovej knihe prestal platiť intabulačný princíp a začala platiť zásada, že vlastníctvo k nehnuteľnosti sa nadobúda samotnou listinou, teda konštitutívnosť zápisu bol nahradený princípom deklaratórnym (osvedčujúcim). Povinnosť zápisu do pozemkovej knihy sa zrušila. Požiadavka na registráciu zmluvy o prevode vlastníctva k nehnuteľnej veci bola zavedená až Občianskym zákonníkom č. 40/1964, účinným od 01. 04. 1964, a bola vymedzená v jeho ustanovení § 134 ods. 2 tak, že k zmluve o prevode nehnuteľnosti je potrebná jej registrácia štátnym notárstvom, pričom vlastníctvo prechádza registráciou zmluvy.

16. S poukazom na vyššie konštatované je potom potrebné uviesť, že argumentácia žalovaného v 1. rade, že dohoda zo dňa 24. 04. 1962 nebola notársky potvrdená, nie je namieste, keď požiadavka na registráciu zmluvy o prevode vlastníctva k nehnuteľnej veci štátnym notárstvom bola zavedená až Občianskym zákonníkom z roku 1964, účinným od 01. 04. 1964, a teda túto povinnosť nie je možné vzťahovať na dohodu uzatvorenú v roku 1962. Rovnako je potrebné konštatovať i to, že z okolností tejto veci je nesporné, že právni predchodcovia žalobcov nehnuteľnosti užívali nerušene a užívací stav nehnuteľností bol rešpektovaný nielen právnymi predchodcami žalovaných, ale i samotnými žalovanými.

17. Vzhľadom na skutočnosť, že rozhodnutie súdu prvej inštancie pre jeho nedostatočné odôvodnenie neposkytovalo odpoveď na argumentačné tvrdenia strán (predovšetkým žalovaného v 1. rade, keď ostatní žalovaní nárok žalobcov nerozporovali) a z tohto ohľadu bolo vo vzťahu k prejednávaniu podaného odvolania žalovaného v 1. rade nepreskúmateľným, odvolací súd v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b/ CSP rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom výroku týkajúcom sa určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, v rámci ktorého súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodní tak, aby zodpovedalo požiadavkám kladeným na riadne odôvodnenie rozhodnutia v zmysle ustanovenia § 220 ods. 2 CSP.

18. Okrem vyššie konštatovaného nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie sa súd prvej inštancie dopustil i procesného pochybenia, spočívajúceho v skutočnosti, že napriek tomu, že vo výroku rozhodnutia určil geometrický plán č. 78/2012 vyhotovený Ing. Vladimírom Raškovičom za

nedeliteľnú súčasť rozsudku, v skutočnosti uvedený geometrický plán súčasť rozsudku netvorí, keďže predmetný geometrický plán nie je k rozhodnutiu súdu pripojený. Z ustanovenia § 46 ods. 1 katastrálneho zákona pritom vyplýva, že k zmluve, verejnej listine alebo inej listine o právach k nehnuteľnostiam, ktoré vznikli reálnym rozdelením alebo zlúčením nehnuteľností, ako aj k zmluve, verejnej listine alebo inej listine o vecnom bremene k časti nehnuteľnosti treba pripojiť aj geometrický plán.

19. Všetky vyššie vytýkané nedostatky rozhodnutia súdu prvej inštancie potom viedli odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b/ CSP vo vzťahu k jeho vyhovujúcemu výroku týkajúcemu sa určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ako i vo výroku o trovách konania zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. I napriek skutočnosti, že rozhodnutie súdu prvej inštancie napadol odvolaním len žalovaný v 1. rade ako vlastník parciel č. 396/1 a 396/2 bolo s ohľadom na skutočnosť, že predmetom určenia vlastníckeho práva boli novovytvorené nehnuteľnosti vzniknuté jednak z parciel vo vlastníctve žalovaného v 1. rade, ako i vo vlastníctve ostatných žalovaných pristúpiť k zrušeniu rozhodnutia súdu prvej inštancie v rozsahu celého jeho výroku III. o určení vlastníckeho práva.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).